

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
Judecător: E.Cojocari
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A.Minciuna, V.Mihaila, L.Popova

ÎNCHEIERE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilia, Nedelcu Ilia XXXX și Nedelcu Denis,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Nedelcu Tatiana și Nedelcu Ilia împotriva judecătorului Nicolae Costin și Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de către Nedelcu Tatiana și Nedelcu Ilia și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 septembrie 2016, de respingere a acțiunii,

c o n s t a ț ă :

La 15 iunie 2016, Nedelcu Tatiana și Nedelcu Ilia, a depus cerere de chemare în judecată împotriva judecătorului Nicolae Costin și Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii au indicat că, la examinarea cauzei civile nr. 3-1193/14, cu privire la declararea nulității contractului de donație încheiat între Veșt A., Tîmcova Ala și Tîmcova Ana, autentificat de notarul Patlavscăia Ana la 16 octombrie 1995, obiect al contractului fiind $\frac{1}{2}$ din bunul imobil și terenul aferent cu suprafața de 0,06 ha, din str.XXXX, XXXX, care de fapt nici nu există, dar care a fost supus înregistrării la organul cadastral, precum și la examinarea cauzelor conexe, judecătorii au încălcat dreptul la examinarea în termen rezonabil a cauzei.

Consideră reclamanții că, tergiversarea examinării litigiului într-un termen rezonabil, a fost vădit intenționată și ilegală, încălcându-li-se dreptul la un proces echitabil și dreptul la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile.

Nedelcu Tatiana și Nedelcu Ilia și-au întemeiat prezenta cerere de chemare în judecată în baza Legii nr. 87 și art. art. 26 și 27 din Constituția Republicii Moldova.

Solicită reclamanții, încasarea în mod solidar de la Ministerul Justiției al Republicii Moldova și judecătorul Nicolae Costin, cu titlu de prejudiciu moral a sumei de 327 154 lei, care au fost primite ilegal de către Tîmcova Ala prin escrocherie, precum și repararea prejudiciului material care urmează a fi nu mai mic decât suma prejudiciului moral solicitat.

Totodată, au solicitat constarea încălcării termenului de examinare a dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile înaintate împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ și înlăturarea obstacolelor.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 14 septembrie 2016, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Nedelcu Tatiana și Nedelcu Ilia.

La 26 septembrie 2016, Nedelcu Ilia, Nedelcu Tatiana, au declarat apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de Nedelcu Ilia și Nedelcu Tatiana și s-a menținut hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 14 septembrie 2016.

În susținerea concluziei care a format convingerea respingerii acțiunii, instanțele judecătorești au reținut prevederile art. 6 §1 CEDO, art. art. 4 și 192 alin. (1) – (3) CPC, art.art.1 alin. (2), 2 alin. (1), 4 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, care reglementează aspecte ce țin de judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanțele, contrar afirmațiilor reclamanților, au afirmat că la încălcarea termenului rezonabil este necesar de a fi stabilită complexitatea cauzei, comportamentul părților și a instanței de judecată, precum și importanța cauzei pentru reclamanți.

Concomitent, instanțele au remarcat că în prezenta cauză, nu a fost încălcat dreptul la examinarea în termen rezonabil a cauzei, deoarece în mare parte ședințele au fost amânate din motivul neprezentării participanților în proces, înaintarea demersurilor/cererilor, precum și înaintarea multiplelor propuneri de recuzare.

Sub acest aspect, instanțele de judecată au apreciat critic argumentele invocate de către reclamanții Nedelcu Ilia și Nedelcu Tatiana, indicând că, Legea nr. 87 stabilește răspunderea statului în cazul încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și nu a demersurilor/cererilor, sau a altor chestiuni apărute în cadrul desfășurării procesului.

La 04 septembrie 2017, Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilia, Nedelcu Ilia XXXX și Nedelcu Denis au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârii primei instanțe, considerându-le neîntemeiate, fiind emise cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, a reiterat motivele de fapt și de drept relatate pe parcursul examinării cauzei, atât în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel.

Recurenții suplimentar afirmă că, hotărârea din 14 iunie 2016, adoptată în cauza civilă nr. 3-1766/14, a fost emisă în baza probelor și declarațiilor false, ceea ce denotă că aceasta urmează a fi casată și cauza reexaminată.

La 04 octombrie 2017, Nedelcu Tatiana, Nedelcu Iliia, Nedelcu Iliia XXXX și Nedelcu Denis au depus o cerere, solicitând casarea hotărârii din 14 iunie 2016, deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017, cu restituirea pricinii la rejudecare.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 21 iunie 2017, a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, inclusiv recurenților, Nedelcu Tatiana și Nedelcu Iliia la 26 iunie 2017, prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 10964. (f.d. 37, vol.II)

Astfel, având în vedere că la actele cauzei lipsesc careva date referitor la recepționarea deciziei, instanța de recurs consideră că recursul declarat la 04 septembrie 2017 împotriva deciziei instanței de apel din 21 iunie 2017, este în termen.

La 02 noiembrie 2017, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de către Nedelcu Tatiana și Nedelcu Iliia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și în termenul stabilit nu au depus referință asupra recursului declarat de Nedelcu Tatiana și Nedelcu Iliia.

Examinând temeiurile recursului declarat către Nedelcu Tatiana, Nedelcu Iliia, Nedelcu Iliia XXXX și Nedelcu Denis în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de către Nedelcu Tatiana și Nedelcu Iliia, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Nedelcu Tatiana și Nedelcu Iliia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Iar, cu referire la recursul declarat de către Nedelcu Iliia XXXX și Nedelcu Denis, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție învederează următoarele.

Conform prevederilor art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. 436 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se depune de persoanele menționate în art.430, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.437.

Iar, potrivit art. 430 Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs: a) părțile și alți participanți la proces; b) martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, în respectiva cauză s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva judecătorului Nicolae Costin și Ministerului Justiției al Republicii Moldova, reclamantii-recurenți Nedelcu Tatiana și Nedelcu Ilia, iar pe parcursul examinării cauzei, alți participanți la proces nu au fost antrenați.

La caz, Nedelcu Ilia XXXX și Nedelcu Denis au contestat hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel cu recurs, însă nefiind în drept să declare recurs.

Atfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, Nedelcu Ilia XXXX și Nedelcu Denis contrar prevederilor art. 430 CPC, au depus cerere de recurs fără a fi parte la procesul respectiv, ceea ce este inadmisibil din moment ce legea prevede exhaustiv părțile care sunt în drept să declare recurs.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilia, Nedelcu Ilia XXXX și Nedelcu Denis.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a) și lit. c), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilia, Nedelcu Ilia XXXX și Nedelcu Denis, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva